

Od Celovca noj do Drave

Pridobljeno iz Wikivira, dne 11. maj 2024

Od Celovca noj do Drave.

[Tone Gaspari](#)

Izdano: Naš rod 1/1 (1929), 9–12

Viri: [dLib](#)

Dovoljenje: Besedilo še ni v javni lasti, a je dostopno na portalu [Digitalne knjižnice Slovenije](#) (dLib.si)

Stopnja obdelave: To besedilo je pregledalo več urejevalcev in je brez tipkarskih in slogovnih napak.

Izvozi v formatu: [epub](#) [mobi](#) [pdf](#) [rtf](#) [txt](#)

Pred dobrim mesecem so koroški fantje zapeli v radiu tudi nam, ki nismo mogli v Ljubljano. Zvočnik ni tisti večer nič nagajal; prav dobro smo jih čuli. Na koncu smo jim, kajpada, z vsemi štirimi ploskali, četudi o tem oni nič ne vedo. Potem so peli še v Celju in Mariboru. Pa so spet odšli domov ... Tam od St. Jakoba v Rožu jih je bilo največ. Zdaj je že mraz tam zgoraj, ali vseeno jih lahko obiščemo, saj nam ne bo treba gaziti snega.

Koroška zemlja je lepa, ali še lepša je koroška popevka! Od Dobrača do Pece, od Obirja do Gospe svete — povsod naša beseda v dobrosrčnosti, povsod vedre, odkrite oči, modre od odsvita neba in jezer in prijazne kakor miloščina. Res je, da nas je nesrečni plebiscit ločil od njih, ali zato niso nič manj naši. Se rajši jih imamo! Folteja in Mojca in Toneja!

Pod Dobračem v Zili pripovedujejo, da je nekoč padel velik sneg, vsakemu možu do kolen:

Zapadel je devet vasi,
devet vasi, sedem cerkvi.
Se ne vidi drugega
ko nove cerkve vrh turna.
Tam gor sedi en črni kos,
lepo žvižga noj poje:
Da bi skoraj vigred bila,
da bi hribci prekopneli,
da bi rasle jagodice,
jagodice noj vijolice.

Ali vseeno so se Foltej, Mojca in Tonej napravili na tepežni dan od hiše do hiše. Gazili so kar na celo iz veže v vežo, rdeči v lica in nos. Mahali so z vejicami in prestopali v zmrzlem usnju:

Šip, šap!

Bog daj vam srečo in zdravje!

Da bi bili veseli ko tičice v gozdu,

zdravi ko ribice v vodi,

močni ko medved v gori.

Da bi imeli toliko otročič,

kolikor ima ta vejica vršič!

Ob novem letu pa trije koledniki! Kosmato kučmo, debel kožuh, škornje. Pod pazduho v cunje zavite gosli, trobento v torbi in čez ramo težki bas. Pred vrati so otrkali sneg, zaprli vežo ter zagodli in zapeli:

Stoji garteljč zagrajen,

z rdečo žido zapleten,

polhen rožic nasajen.

Notre raste lilija —

še lepši si ti Marija.

Notre rastejo nageljni —

še lepši so nebeški angeli.

Notre raste rožmarin —

še lepši je Marijin sin.

Notre raste lep marjon —

še lepši je Marijin tron.

Marija pa v troni sedi,

Jezusa v krilu drži.

Vse duše nanjo vpijejo,

Marijo na pomoč kličejo:

Oh, Marija, pomaj, pomaj

vernim dušam v sveti raj!

Blizu Podkloštra se stiskajo lesene kočje drvarjev, pokrite z velikimi snežnimi kupi. Ob pobočje se naslanjajo, kakor bi ne mogle stati. Tam ob koncu rebri sameva še zadnja bajta, vsa zadelana, da je videti le premajhna okna in očrnela vrata. Notri sta pa:

možej in ženkica,

štrucek in brentica,

grili in miši,

vsi vkup v eni hiši.

Od Rožeka gre cesta navzdol in zavije ob Dravi v Rož. Na levem bregu raztegnjene Hure, na desnem pod Karavankami skrite Rute.

Pa v Rutah ni fletno,
so preozke steze,
te niso za fante,
so le za koze.

Pastirji pa komaj čakajo, da poženejo spet živino tja gori v zelene Rute. Ej, tam je poleti še najbolj veselo!

*

Pri Podroščici, kjer pribobni jeseniški vlak iz tunela, zadenemo na celovško progo. Visoki, vitki, črni mostovi čakajo vsi zmrzli drdrajočega vlaka, ki ga že čujejo od daleč. Kam naj gremo?

Bukova škatlica, smrekov pokrove,
jutri pa pojdemo vsi vkup v Celovc.

Šele jutri! Zdajle pa kar do Št. Janža. Cesta je prazna. Svoje dni so pa Rožani mnogo vozili in prevažali in trgovali. Takrat, ko še ni bilo železnice! Tudi pozimi so poganjali in pokali z biči. Zdaj pa ni več tega zaslužka. Zdaj imajo

konjička v Štajrih,
voz pa v Tirolu,
po konjčka še pojdejo,
po voz pa nikoli.

V Št. Janžu je v altarju Mati božja s krvavo srago na obrazu. Turek je prikopital čez Ljubelj in vdrl tudi v šentjanški sveti hram. Sam paša je udaril s krivo sabljo po Marijinem kipu. Ali čudo — iz lesa je pritekla kri.

Pogan je mislil, da je les,
pa je božja milost vmes.

Bližnja Svetna ves se ozira proti Borovljam in na Humperški grad.

Borovčiči mi
smo dro luštni ljudi,
žovnirjev primarijka,
pa pojdemo mi.

Taki so Borovljani! Veseli so pa vsi Rožani.

Tam pod humperškim gradom
ta Dravca šumi,
naš pobič prepevlja
in ribce lovi.

V Svetni vasi pa na vlak. Tam, kjer preropoče Dravo in se zrine puh, puh v vzpon
mimo Zihpolj, zajme oko ves Spodnji Rož do stražarja Obirja. Vlak nas trudno,
počasi prinese še do višine, potem pa vriskajoč steče v Celovec.

V Celovcu sem bil,
sem se citrat učil,
ko domov sem prijuckal
pa kregan sem bil.

About this digital edition

This e-book comes from the online library [Wikisource](#)^[1]. This multilingual digital library, built by volunteers, is committed to developing a free accessible collection of publications of every kind: novels, poems, magazines, letters...

We distribute our books for free, starting from works not copyrighted or published under a free license. You are free to use our e-books for any purpose (including commercial exploitation), under the terms of the [Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported](#)^[2] license or, at your choice, those of the [GNU FDL](#)^[3].

Wikisource is constantly looking for new members. During the realization of this book, it's possible that we made some errors. You can report them at [this page](#)^[4].

The following users contributed to this book:

- Nk365
- Dbc334
- Alenka.zitnik
- Sarang
- Masur
- MaxxL
- Irate
- Zdzislaw
- Mimoooh
- AnonMoos
- Ftiercel
- Zscout370
- Boris23
- Abu badali~commonswiki
- Kyle the hacker
- Cumulus
- Noclip~commonswiki
- Ö
- Latebird
- Auralux
- Waldyrious
- Inductiveload
- VIGNERON

- RRZEicons

-
1. [↑ https://wikisource.org](https://wikisource.org)
 2. [↑ https://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0](https://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)
 3. [↑ https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html](https://www.gnu.org/copyleft/fdl.html)
 4. [↑ https://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium](https://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium)